

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název šablony: V/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji odborných kompetencí žáků středních škol

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0642
Číslo materiálu	VY_52_INOVACE_KDE3-4_53
Název školy	Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, příspěvková organizace Českobratrská 40, Ostrava
Autor	PhDr. Hana Adámková Heidrová, Ph. D.
Předmět	Dějiny kultury
Tematický celek	Umění novověku
Ročník	4. ročník JKO
Datum tvorby	19. 10. 2012
Anotace	Prezentace – Renesanční sochařství
Metodický pokyn	Lze použít k výkladu a opakování probrané látky
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

RENESSANCE

Sochařství

Obecné rysy

- výzdoba architektury, ale nebylo podřízeno stavbě jako v gotice
- sochy a reliéfy se stávají jejím doplňkem, jenž zesiluje hodnotu stavebního díla a zároveň sleduje samostatné cíle ryze sochařské
- 1506 bylo objeveno sousoší Laokóon
- *volná plastika* – hlavní přínos; ideál představuje socha postavená volně, nazíratelná z několika pohledů
- *drobná figurální plastika* – z bronzu; *jezdecký pomník*; *fontány*; *reliéfy*
- *lidská postava* – hlavní zájem; neulpívalo na povrchu, ale znázorňovalo vnitřní hnutí a city; dramatický výraz ve tvářích; *kontrapost*; vrcholem je obnažená postava
- *tvůrčí postup* – podrobná příprava v podobě skic
- *materiál* – v Itálii hlavně mramor; také pálená glazovaná hlína

Lorenzo Ghiberti (1381-1455)

- italský sochař a zlatník rané renesance
- *Dóm Santa Maria del Fiore* ve Florencii – 1401 vyhrál soutěž na výzdobu bronzových dveří baptisteria; téma – obětování Izáka (do soutěže se přihlásil také Brunelleschi – realističtější návrh); Ghiberti pracoval 24 let na severních dveřích a 27 let na východních. „Rajské dveře“ – zobrazují scény ze stvoření světa, života i vyhnání Adama a Evy z ráje

Obětování Izáka

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Public domain na [www:
http://it.wikipedia.org/wiki/File:Wga_ghiberti_sacrifice_of_Isaac.jpg](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Wga_ghiberti_sacrifice_of_Isaac.jpg)

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://it.wikipedia.org/wiki/File:Brunelleschi_sacrificio_di_Isacco.JPG](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Brunelleschi_sacrificio_di_Isacco.JPG)

Baptisterium a východní dveře

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Public domain na [www:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Baptisteriumganz.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Baptisteriumganz.jpg)

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Firenze-battistero-gates.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Firenze-battistero-gates.jpg)

Severní dveře battisteria

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://it.wikipedia.org/wiki/File:Battisteria02.jpg](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Battisteria02.jpg)

Detaily severních dveří

sailko [cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://it.wikipedia.org/wiki/File:22_san_matteo2.JPG](http://it.wikipedia.org/wiki/File:22_san_matteo2.JPG)

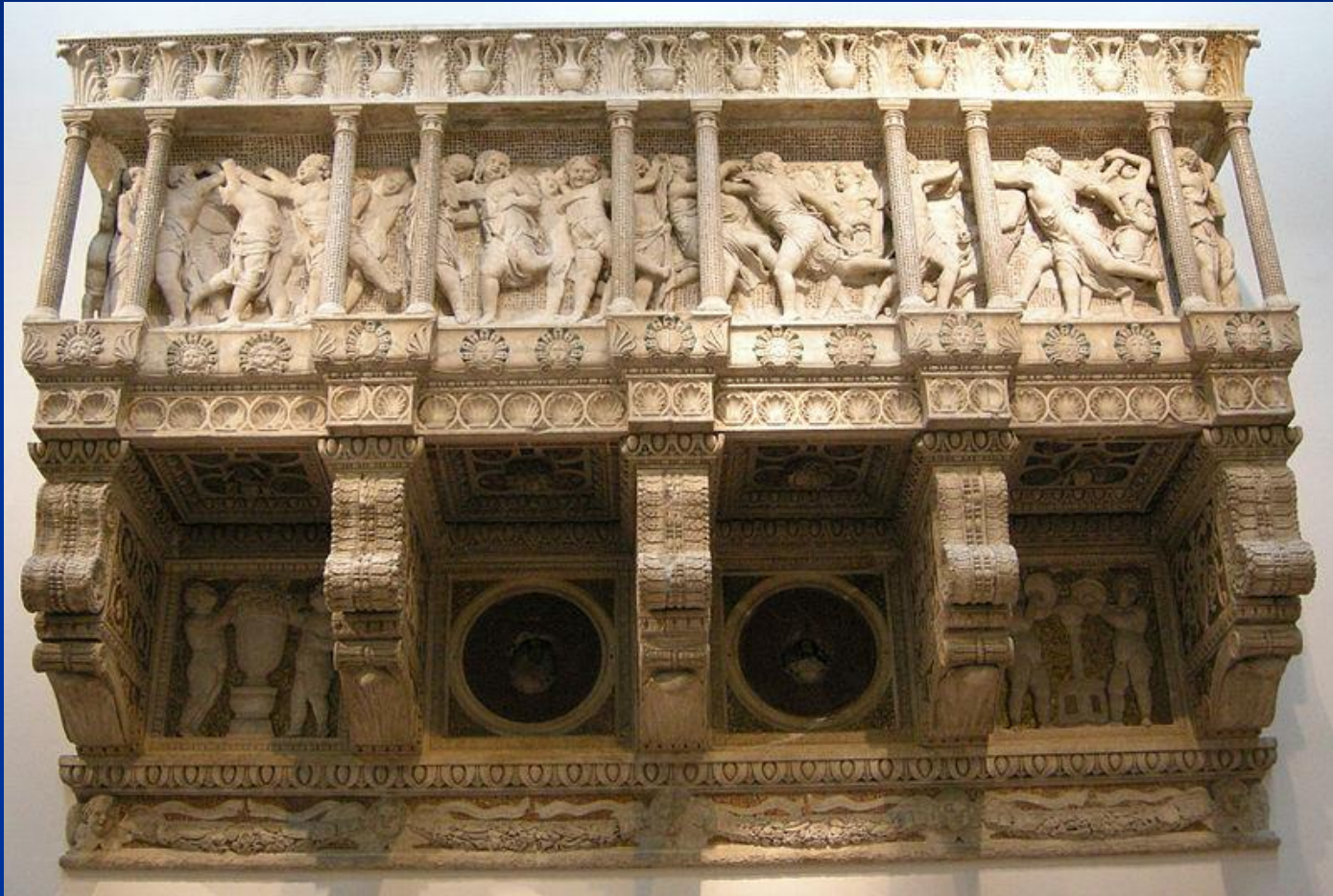

sailko [cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://it.wikipedia.org/wiki/File:Testina_26_autoritratto.JPG](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Testina_26_autoritratto.JPG)

Donatello (Donato di Niccolo di Betto Bardi (1386-1466)

- představitel rané renesance
- *Soubor proroků* pro Giottovu kampanilu – *Jeremiáš*, *Habakuk* (1434; studie moudrých starců, dynamika psychiky, nejen krása, ale i ošklivost; největší sochař)
- *Zpěvácká tribuna pro florentský dóm*
- *David (bronzová socha)* – první skutečný akt od dob antiky; není tam napětí jako u Michelangela

Zpěvácká tribuna florentského dómu

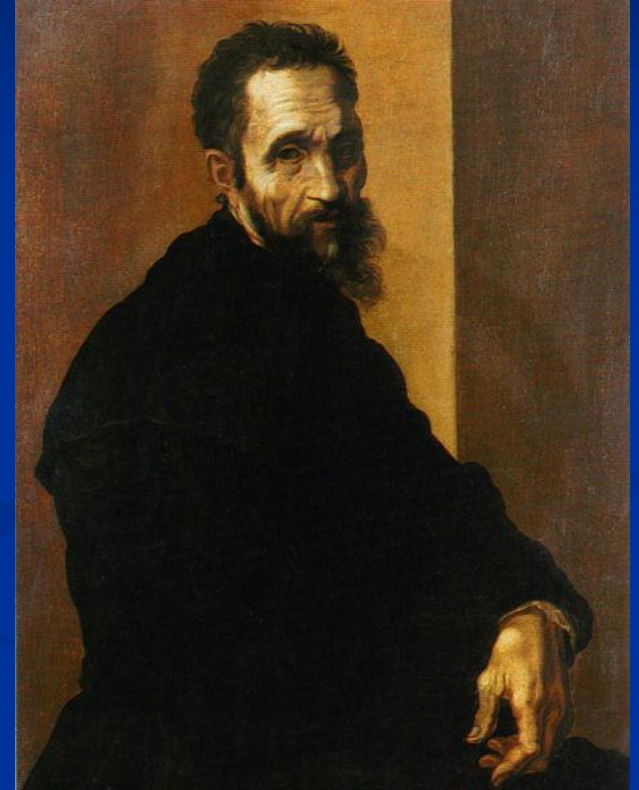
David

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:](http://it.wikipedia.org/wiki/File:David_di_donatello,_mostra_a_milano_03.2.jpg)
http://it.wikipedia.org/wiki/File:David_di_donatello,_mostra_a_milano_03.2.jpg

Michelangelo Buonarroti (1475-1564)

- vrcholná renesance; učil se u Domenica Ghirlandaia, mecenáši Medicejové ve Florencii (antické sbírky); 1496 odchod do Říma (pak střídavě ve Florencii a v Římě)
- geniální umělec posedlý snahou o dokonalost; bohatá představivost a fantazie; kontrast mezi *finitem* a *infinitem* (jakmile našel v kameni nějaký definitivní tvar, dokončil jej včetně vyleštění povrchu, zatímco ostatní části zůstaly v surovém stavu)
- velkou péči věnoval výběru kamene

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Public domain na
www: <http://it.wikipedia.org/wiki/File:Michelangelo-Buonarroti1.jpg>

Pieta

- *Pieta* (1498-99; chrám sv. Petra v Římě) – jediné dílo, které podepsal

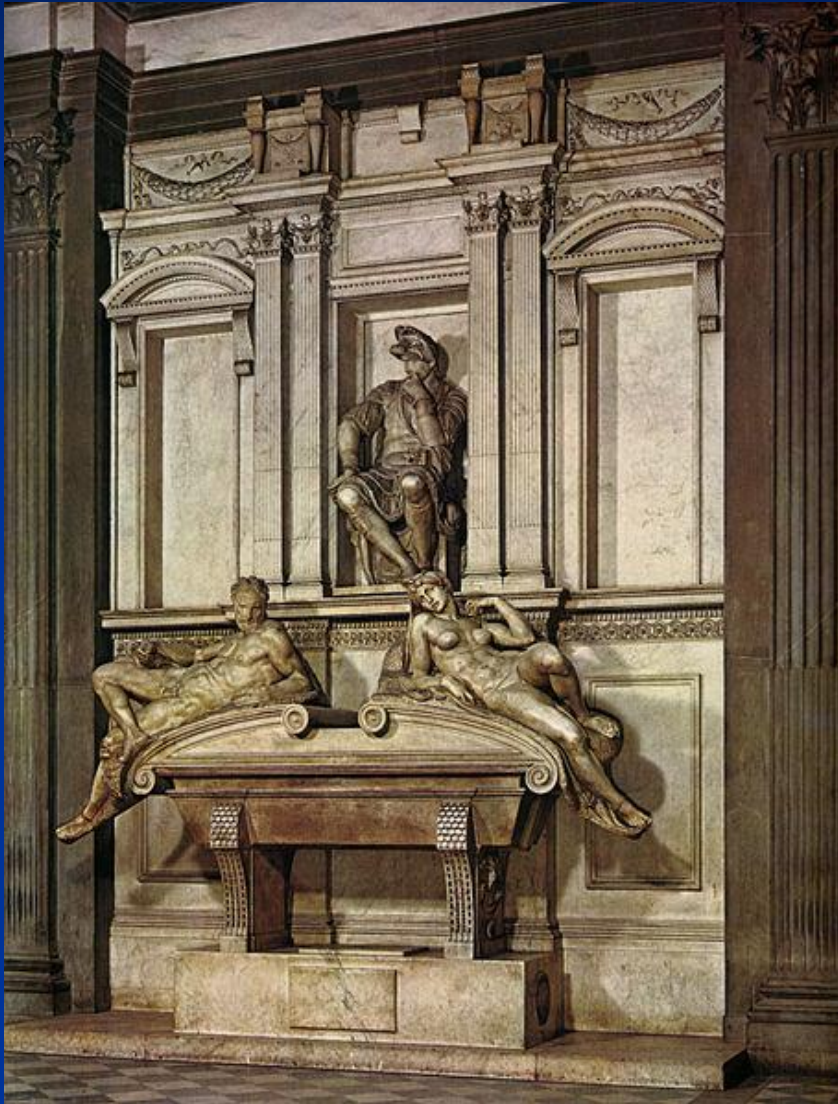

David

- *David* (1501-1504; Galleria dell'Accademia Florencie) – mramor; vliv Polykleita; oslava člověka (původně nevhodný kamenný blok s mnoha kazy); tato socha z něj udělala zámožného umělce (údajně za ni dostal tolik, co vydělal Leonardo da Vinci za celý život)

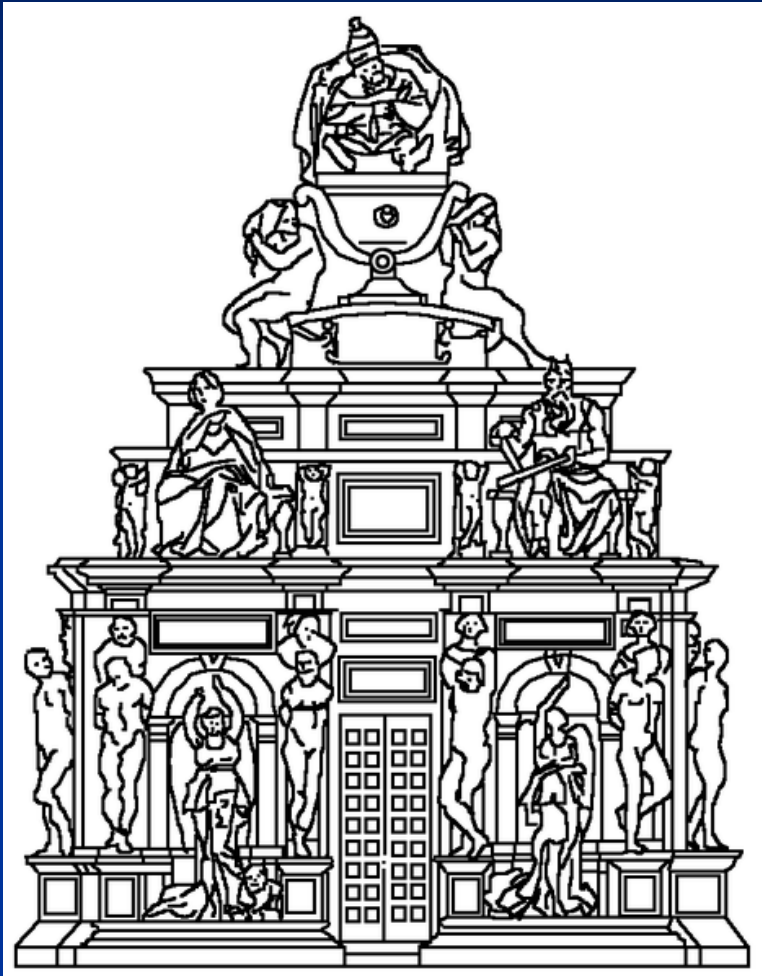
Medicejské náhrobky

- nedokončené v kapli San Lorenzo ve Florencii; sedící postavy *Lorenza a Giulia* a alegorické pololežící sochy *Dne, Noci, Jitra a Soumraku*

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Public domain na [www:
http://it.wikipedia.org/wiki/File:Michelangelo,_tomba_di_lorenzo,_duca_d
%27urbino.jpg](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Michelangelo,_tomba_di_lorenzo,_duca_d%27urbino.jpg)

Náhrobek Julia II.

Maros M r a z [cit. 2012-10-12]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:_http://it.wikipedia.org/wiki/File:The_tomb_of_Julius_II,_Rome.jpg](http://it.wikipedia.org/wiki/File:The_tomb_of_Julius_II,_Rome.jpg)

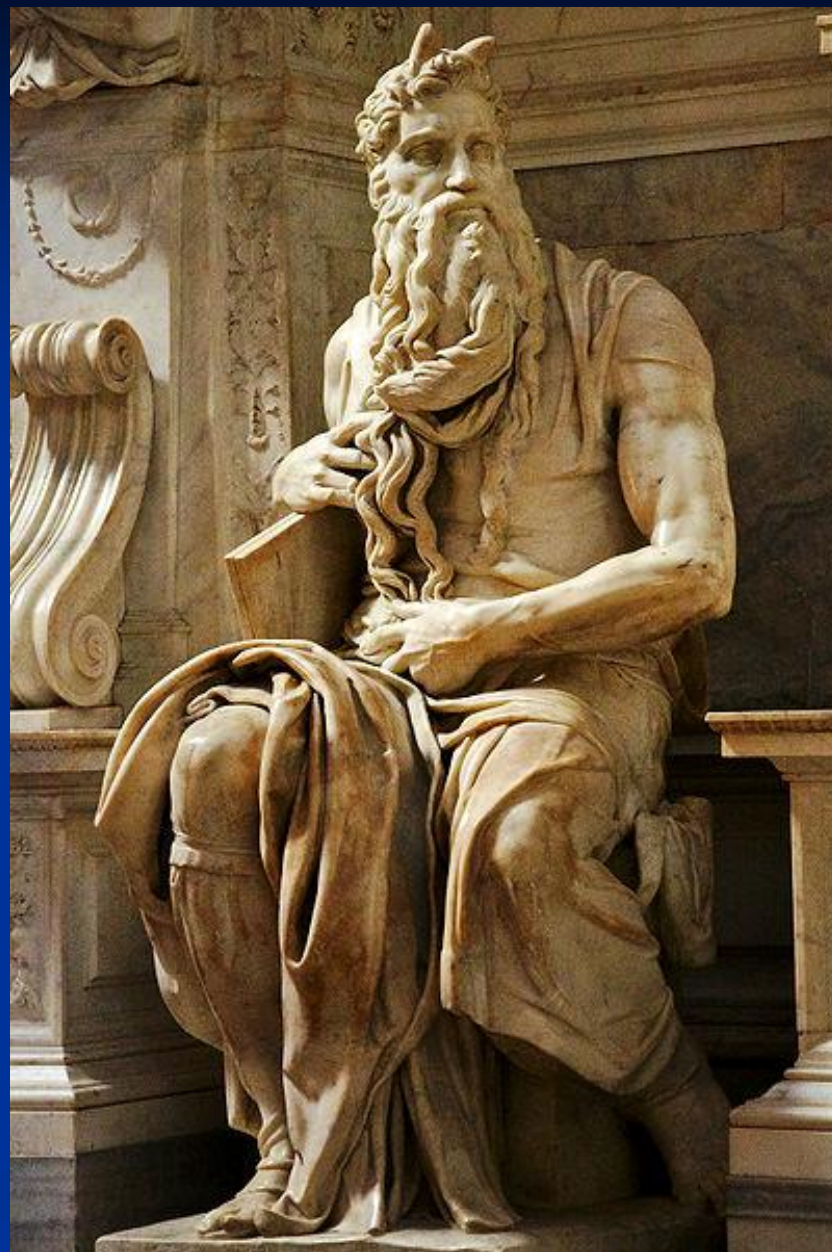

sailko [cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:_http://it.wikipedia.org/wiki/File:Tomba_di_giulio_II,_progetto_del_1505.png](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Tomba_di_giulio_II,_progetto_del_1505.png)

Mojžíš

- *Mojžíš* (1514-16) –
smutek a hněv

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://it.wikipedia.org/wiki/File:Michelangelo_Moses.jpg](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Michelangelo_Moses.jpg)

Biblioteca Laurenziana

- *Biblioteca Laurenziana* (1524); schodiště podle jeho návrhu postavil Giorgio Vasari (1558)

Pieta Bandini (1547-1555)

- kolem roku 1527 proměna stylu
- infinito

[cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://it.wikipedia.org/wiki/File:Michelangelo_Pieta_Firenze.jpg](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Michelangelo_Pieta_Firenze.jpg)

Infinito - znak pozdního stylu

sailko [cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:_http://it.wikipedia.org/wiki/File:Piet%C3%A0_bandini_10.JPG](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Piet%C3%A0_bandini_10.JPG)

Michelangelo jako Nikodém

- Autoportrét na Pietě Bandini

sailko [cit. 2012-10-19]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://it.wikipedia.org/wiki/File:Piet%C3%A0_bandini_09.JPG](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Piet%C3%A0_bandini_09.JPG)

Opakování

- 1. Přibližte, co je zobrazena na dveřích baptisteria ve Florencii a kdo je jejich autorem.
- 2. Jaké alegorické sochy zobrazil Michelangelo na medicejských náhrobcích.
- 3. Co víte o Pietě Bandini (období, co zobrazuje a koho, jak?)